

փան Մեծ իշխանն իրենց բնակութեան տեղ ցուցուց Սուչավա, Եաշ, Ռոման, Ֆոքչան եւ Պոթուչան քաղաքները⁶⁴ :

Բայց երբ յամին 1497 Վեհաց Ալբերտ թագաւորն Մոլտաւիոյ մայրաքաղաքին՝ Սուչավայի վրայ քալեց, եւ զայն երկու ամիս ի զուր պաշարեց⁶⁵, բազմաթիւ Սուչավացի շայեր, որոնք այնտեղ 700 տանց մէջ կը բնակէին, պատերազմի եւ պաշարման վտանգներէն փախչելով՝ գաղթեցին Հունդարիա, Թրանսիլվանիա եւ Կալիցիա⁶⁶ :

Յամին 1512⁶⁷, Պոկտան Գ. Շիլ իշխանին ժամանակ (1494—1517) հարուստ հայ մը Տրահան Տանովաք^{*68} անուամբ, — որուն համար կ'աւանդուի թէ եղնավաճառ էր եւ անգամ մը ուխտած էր՝ որ եթէ առուտուրն շահաւոր ըլլայ եկեղեցի մը շինէ, — Սուչավայի մէջ սեպհական կալուածին վրայ իւր ծախիւքն շայոց վանք մը կառոյց, զոր Ս. Կոյս Մարեմայ նուիրեց եւ զայն Հաճկապար⁶⁹ անուանեց, ինչպէս եկեղեցւոյ դրան մարդակին վրայ արձանագրուած է: Այժմ Հաճկատարը վանք չէ, այլ ուխտատեղի մը, ուր շատ կը յաճախուի, եւ ուր հայաբնակ ամէն երկիրներէն Հայք գունդագունդ կը դիմեն. ասիկայ Սուչավայի հարաւային կողմն $\frac{1}{4}$ մղոն հեռու է, եւ պաշտօնական անունն է

* Այսպէս ի քննազրին: Պէտք է ըլլաւ Տօնաւագ: Ասոր համար կ'ըսուի թէ նստել ի Հունգարիա եկեղեցի շինել տուած է: Ծ. Թ.